

- тестове завдання повинно мати задалегідь визначений рівень складності.

Застосування тестів як методу об'єктивного оцінювання якості підготовки фахівців дає можливість викладачу отримати інформацію про успішність або неуспішність організації навчання та своєчасно скоригувати навчальну діяльність як студентів, так і власну діяльність щодо забезпечення навчального процесу.

Список використаних джерел:

1. Анастаси А. Психологическое тестирование / А. Анастаси, С. Урбина. – СПб. : Питер, 2007. 686 с.
2. Методичні основи оцінювання якості підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти: методичний посібник / П.Г. Лузан, А.А. Каленський, Т. М. Пащенко, І.А. Мося, О. Ю. Ямковий. Житомир: «Полісся», 2021. 308 с.
3. Чельшкова М.Б. Теория и практика конструирования педагогических тестов / М.Б. Чельшкова. – М. : Логос, 2002. 432 с.

ПОРТФОЛІО ЯК СУЧАСНА ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У КОЛЕДЖАХ

*Тетяна Пащенко,
старший науковий співробітник
лабораторії науково-методичного супроводу підготовки
фахівців у коледжах і технікумах
Інституту професійно-технічної освіти НАПН України,
кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник*

Сьогодні в українській освітній практиці зростає розуміння того, що стандартна процедура оцінювання результатів діяльності студентів не дозволяє оцінити індивідуальні можливості і схильності кожного з них, необхідні для успішної реалізації життєвих і професійних стратегій після закінчення навчального закладу. У зв'язку з цим виникла необхідність розробки нових форм діагностики освітніх результатів, за допомогою яких можна оцінювати індивідуальний профіль досягнень студентів, отриманих ними під час навчальної, творчої, соціальної та інших видів діяльності. Ефективним інструментом вирішення подібних освітніх завдань є портфоліо студента. Ідея використання портфоліо в навчальному закладі з'явилася в 80-х рр. минулого століття в США. Потім портфоліо стало популярним в Європі та Японії. У 90-х рр. на портфоліо звернули свою увагу експерти української системи освіти [1]. Стали з'являтися публікації і книги, присвячені створенню і застосуванню портфоліо в вищих і середніх навчальних закладах.

Портфоліо – це набір документів, які доводять індивідуальні досягнення студентів з різних аспектів діяльності. Також під терміном «портфоліо» розуміється спосіб фіксування, накопичення та оцінки індивідуальних досягнень [2]. Створення портфоліо є творчою роботою, що дозволяє студенту

реально представити свій освітній рівень, побачити резерви, визначити траєкторію професійного вдосконалення. Вивчення портфоліо дає уявлення про те, наскільки змінилася мотивація студентів до навчальної (професійної) діяльності після досягнення продемонстрованих в портфоліо результатів.

Мета портфоліо – це відстеження та оцінювання формування загальних і професійних компетентностей в рамках освоєння освітньої програми професійної освіти. Портфоліо вирішує важливі завдання:

- підтримує високу навчальну мотивацію студентів, заохочуючи їх активність, самостійність в освоєнні загальних і професійних компетентностей, стимулює до самоосвіти;
- розвиває навички рефлексивної та оціночної (самооціночної) діяльності студентів;
- формує вміння вчитися, ставити цілі, планувати і організовувати власну навчальну діяльність.

Краще всього портфоліо може використовуватися для оцінювання готовності студента до професійної діяльності, тобто оцінювання його компетентності, здатності студента: діяти в професійних ситуаціях; адекватно і швидко сприймати інформацію; відчувати соціально-психологічні особливості професійної діяльності; розуміти запити споживачів і роботодавців, усвідомлювати відповідальність перед суспільством; досягати професійну майстерність, роздумувати над невирішеними проблемами, міркувати і планувати напрями вдосконалення [3; 4].

Разом з тим слід зазначити і деякі труднощі введення портфоліо [5]:

- високий рівень суб'єктивності оцінки, пов'язаної з труднощами формалізації критеріїв оцінювання ряду матеріалів портфоліо;
- неготовність викладачів навчальних закладів схвалити і прийняти цю інновацію в зв'язку з розширенням їх функціоналу;
- необхідність систематичної роботи з підвищення кваліфікації викладачів;
- мотивація студентів для ефективного ведення портфоліо.

Студенти повинні бути вмотивовані складати, формулювати і представляти різноманітні типи матеріалів, файлів і документів. Тоді портфоліо буде найбільш ефективним як виховний і оціночний інструмент. Залежно від характеру і структури виділяють наступні типи портфоліо: портфоліо документів або «Робочий портфоліо», портфоліо процесу, показовий портфоліо, портфоліо розвитку, портфоліо працевлаштування і ряд інших. Традиційний портфоліо являє собою добірку, колекцію робіт, метою якої є демонстрація освітніх досягнень студентів.

Матеріали, записи (файли) для включення в портфоліо повинні відбиратися студентами спільно із викладачами, так як в процесі навчання обидві сторони мають свою частку праці і відповідальності. Незважаючи на реальні труднощі і протиріччя реалізації даної інновації в навчальному процесі,

слід зазначити, що введення портфоліо для оцінки індивідуальних досягнень студентів є одним з напрямків оновлення традиційної системи оцінювання освітнього результату, який формує нове розуміння самого процесу навчання.

Таким чином, портфоліо є сучасною результативною формою оцінювання якості підготовки фахівців у коледжах, сприяє підвищенню мотивації до освітніх досягнень, збільшення значущості цінності професійної освіти, аргументованої реалізації самоосвіти для розвитку професійних і загальних компетентностей, підвищення конкурентоспроможності майбутнього фахівця. Виходячи з усього вищесказаного, можна зробити висновок про те, що портфоліо як сучасна форма оцінювання якості підготовки фахівців у коледжах є популярною і затребуваною інноваційною педагогічною технологією. Ця технологія суттєво розширить простір і форми своєї реалізації, оскільки відповідає різноманітним запитам сучасного життя.

Список використаних джерел:

1. Пейп С. Дж. Чошанов М.А. Учніське портфоліо – нова форма контролю та оцінки досягнень учнів. *Директор школи*. 1998. С. 71-79.
2. Онопрієнко О.В. Портфоліо як засіб контролю результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи: збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*. Умань : ПП Жовтий, 2010. № 34. С. 121.
3. Зайченко І.В., Теслюк В.М., Каленський А.А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вашої школи : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 484 с.
4. Лузан П.Г., Каленський А.А. Методи і форми організації навчання фахівців аграрної галузі : навчальний посібник. Київ : Логос, 2014. 280 с.
5. Методичні основи оцінювання якості підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти: методичний посібник / П.Г. Лузан, А.А. Каленський, Т. М. Пашенко, І.А. Мося, О. Ю. Ямковий. Житомир: «Полісся», 2021. 308 с.

ПРОВІДНІ ПРИНЦИПИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Людмила Радченко,
кандидат історичних наук,
викладач-методист Боярського фахового коледжу
Національного університету біоресурсів
та природокористування України

Надія Олексенко,
студентка Боярського фахового коледжу
Національного університету біоресурсів
та природокористування України

Модернізація вищої освіти України вимагає змін у системі законодавчого і нормативно-правового регулювання вищої освіти з урахуванням вимог європейської системи стандартів та сертифікації, які сприятимуть розвитку